

PADBORG

en by i bevægelse

INSTITUT FOR TRANSPORTSTUDIER
PADBORG UDVIKLINGSCENTER
WORLD LAB ARCHITECTURE
HISTORISK FORENING FOR VIS HERRED

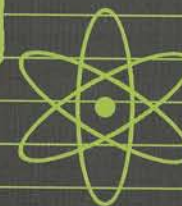
European Community
European Regional
Development Fund

Interreg North Sea Region

SustAccess

UNI

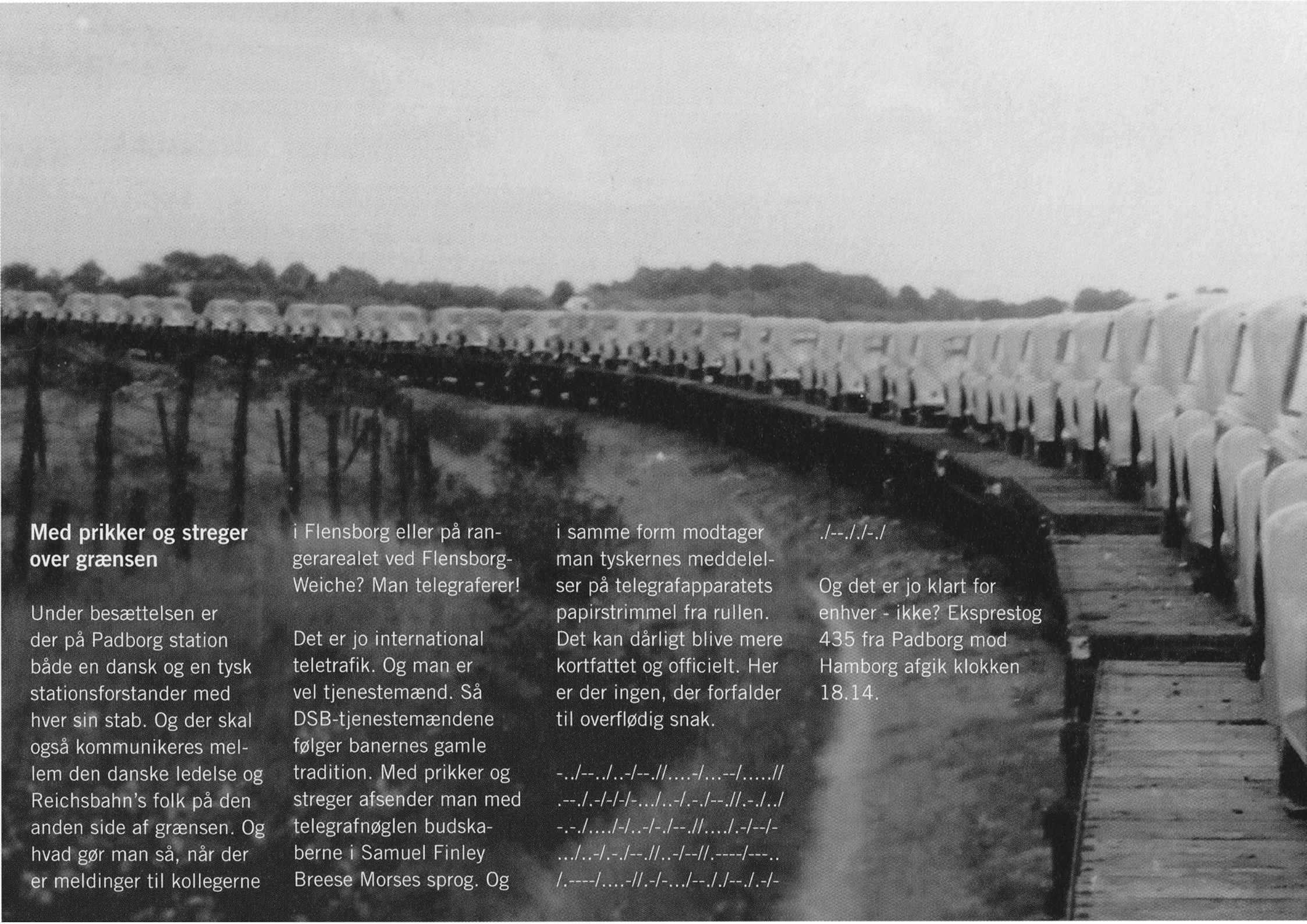

Ung trafikelev søger - -

Boligforholdene i Padborg er fortvivlende i Padborg under besættelsen. De mange udstationerede DSB-folk må bo de mærkeligste steder på felt- og klapsenge. Så i reglen fortrækker de meget lange arbejdsdage og sammenhængende fridage, så de kan komme hjem til familien. Men i nogle tilfælde føler ledelsen en særlig

forpligtelse til at gøre noget for de nye: Da den tyveårige trafikelev Andreas Rasmussen i 1943 flytter fra Års i det fredssommelige Himmerland til det hektiske Padborg, står der et værelse klar til ham: Et loftsværelse i Padborg med servante og koldt vand i kanden. Pris 40 kroner pr. måned. Det svarer til op mod 3.000 kroner i år 2007.

Med prikker og streger over grænsen

Under besættelsen er der på Padborg station både en dansk og en tysk stationsforstander med hver sin stab. Og der skal også kommunikeres mellem den danske ledelse og Reichsbahn's folk på den anden side af grænsen. Og hvad gør man så, når der er meldinger til kollegerne

i Flensborg eller på rangerarealet ved Flensborg-Weiche? Man telegraferer!

Det er jo international teletrafik. Og man er vel tjenestemænd. Så DSB-tjenestemændene følger banernes gamle tradition. Med prikker og streger afsender man med telegrafnøglen budskaberne i Samuel Finley Breese Morses sprog. Og

i samme form modtager man tyskernes meddelelser på telegrafapparatets papirstrimmel fra rullen. Det kan dårligt blive mere kortfattet og officielt. Her er der ingen, der forfalder til overflødig snak.

-. / - - . / . - / - - . // - / . . . - - / //
. - - . / . - / - / - . . . / . - . - / - - . // . - . / . . /
- . - . / / - / . - / - - . // / . - / - /
. . . / . - . - / - - . // . . - / - // . - - - / - - - . .
/ . - - - / . . . - // . - / - . . . / - - . / . - / . - /

. / - - . / . - /

Og det er jo klart for enhver - ikke? Eksprestog 435 fra Padborg mod Hamborg afgik klokken 18.14.

To strejker med penge i

To gange oplever H.P. Therkelsen et boom, som de færreste vognmænd tør drømme om. Begge gange skyldes det store strejker. Og begge gange er HPT inde med fuld kraft for at redde den danske landbrugseksport. HPT har en god kontakt til den store kunde, Slagteriernes Salgsforening. Han

kører bacon til havnene i Esbjerg og Aarhus Men i 1956 rammer en stor-konflikt de danske havne. Slagterierne vil have HPT til at køre bacon til det engelske marked til Hamborg. For her fra sejler DFDS urørt af konflikten. HPT henter vognmænd fra hele Jylland for at klare opgaven. Og i Kruså afløser fire arbejds hold hinanden, så der hver nat

kan læsses 500 tons bacon på tyske lastbiler, der kører videre til Hamborg. Det er hårdt arbejde. For de fleste læssefolk har deres almindelige arbejde i dagtimerne. På kontoret knokler folk fra otte morgen langt ud på natten. Uden for holder lastbilerne i lange køer op gennem hele Kruså. Og sådan står det på i hele seks uger.

Næste gang, det går løs, er i 1961, hvor havnearbejderne strejker. Denne gang varer det otte uger. Og fortjenesten er tilsvarende større. Disponent Willy Haustein opgør træt men rimelig tilfreds efter konfliktens ophør sin fortjeneste: Ti procent i bonus giver ialt 82.500 kroner. Det er mere end hans normalløn i tre år.

Service uret rundt

Jamen, som de dog kan udtrykke det - embedsmændene i Transportministeriets planlægningskontor. Læs selv: "Padborg Internationale Transportcenter (PIT) er geografisk lokaliseret ved Padborg." Og i deres analyse af de danske transportcentre skriver embedsmændene lidt senere: "Der er lokaliseret cirka 150 transportvirksomheder (heraf 71 transport- og logistikvirksomheder) samt 58 servicevirksomheder i området. Også dette forhold giver centret en størrelsesmæssig særstilling" Rapportens forfattere har fået fat i det væsentlige: Padborg Internationale Transportcenter ligger i Padborg. Rigtigt! Og de ved også, at det er Danmarks største. Men så er der det med service. Rigtigt igen! Den stærke vægt på service er et særkende for Padborgs transportcenter. Eller sagt med tal: 24 - altså 24 timer i døgnet. 7 - syv dage om ugen. Og 365 - jovist! Alle årets dage. Det er sjælen i PIT.

Servicevirksomhedernes historie i Padborg er aldrig blevet skrevet. De kom bare, efterhånden som der var behov for dem. Den første har nok været smeden, der kunne reparere de tidlige vognmænds biler. Siden hen kunne smed Goy lave værktøjer, der kunne vriste sammenfrosne isblokke fra hinanden. Og så var der dem, der kom med halm til de tusindvis af dyr i eksportstaldene på vestsiden af Padborg Station. Mange praktiske folk fandt deres job med assistance til travle speditører, vognmænd - og for den sags skyld også de andre servicevirksomheder.

I dag finder man i Padborg lastvognsservice for Volvo, Scania, Mercedes, DAF, Renault, MAN, Iveco - og skulle der en sen aften komme en rumænsk DAC med problemer, bliver også den repareret. En stor håndfuld firmaer arbejder i glasfiber og stålprofiler, retter op på skadede trailere eller bygger dem om. I den mørke nat vaskes der lastbiler,

trailere, kasser til kød eller fisk, kødkroge og andet specialgrej. Et par store i dækbranchen tænker i store størrelser. Hele tre virksomheder arbejder med presenninger. Andre igen med streamers til l-a-n-g-e vognsider. Der lakeres. Autoelektrikere er der. Og er der problemer med den vigtige kølemaskine, er de to globalt set største i branchen på banen i Padborg med få hundrede meters afstand. Specialteams kan laste en vogn om, hvis godset har forskubbet sig, eller et læs lidt uventet skal deles op i flere. En flåde af mindre vogne kan tage sig af hastegods. Der er chaufførvikarservice og udlejning af trailere. Toldvæsnet har som et ud fire steder i Danmark åbent alle døgnet 24 timer. Det er Europas hurtigste toldsted: Halvandet minuts ekspeditionstid pr. lastvogn i gennemsnit! En håndfuld grænsepeditører tager sig ikke alene af de faste kunder. De kan også som "vagtlæger" ofte hjælpe de chauffører, der står med et akut papirproblem. Og Padborgs stolte tradition med transport af levende dyr er i mindre omfang intakt: Et firma desinficerer vogne efter transport af svin. Et andet forsyner specielle tankvogne med levende ørreder med frisk vand og ny ilt på flaskerne.

De er der alle sammen. Og det fra tidlig morgen til typisk omkring 21-22 om aftenen. Derefter er der tilkaldevagt. I Padborg er et tilkald ikke noget specielt. Ringer telefonen, så kører man på arbejde og måske afsted med servicevognen. For eksempel dækfirmaerne leverer service helt ned til Hamburg, Bremen eller Hannover. Og det sker, at de kører længere. Hvis kunden ønsker deres hjælp. Så kommer den. Andre bliver ringet på job midt i den sene travavis, fordi der er kommet en flok trailere ind, der skal være klar i morgen tidlig. Padborgs arbejdsstyrke er stabil - bare ikke altid i familielivet.